

Notat – Forslag FL21

Dato 21. september 2020

NP

Side 1 af 6

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

SOCIALRÅDGIVERUDDANNELSEN

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING'S KONKRETE FORSLAG TIL HVORDAN SOCIALRÅDGIVERUDDANNELSEN SKAL FORBEDRES.

Danmark skal være det bedste land for alle børn at vokse op i – helt i tråd med Regeringen og Folketingets ambitioner – og blive voksne i. En af forudsætningerne for at det kan lykkes er, at også udsatte børn og deres forældre, samt de udsatte voksne, der en dag bliver forældre, møder kompetente socialrådgivere. Det er afgørende for at kunne opfylde udsatte børn, unge og voksnes særlige behov, at vi uddanner engagerede socialrådgivere, der har styr på socialrådgiver-fagligheden, styr på juraen, retssikkerheden og borgerinddragelsen i myndighedsarbejdet, og kan fastholde sin fagprofessionelle tilgang uafhængigt af hvilken kontekst og relation socialrådgiverrollen udføres i. Med andre ord vi ønsker styrket fokus på socialrådgivernes fagprofessionelle kompetencer, som grundlag for at sikre høj faglig kvalitet i det sociale arbejde blandt børn, unge og voksne.

Det sociale område udsættes løbende for kritik, og tendensen er at kritikken overskygger de mange gode resultater socialrådgivere og andre fagprofessionelle leverer hver dag. Alligevel må vi også indse, at også vi møder reelle fortællinger om dårlig kvalitet i arbejdet. Undersøgelser fra Ankestyrelsen (m.fl.) refererer om fejl i sagsbehandlingen, og ofte kan fejlene føres tilbage til strukturelle forhold, uden konkret at kunne dokumentere fejl begrundet i manglende kompetencer hos de ansatte. Men alligevel er manglende professionskompetence også en del af virkeligheden, bl.a. understøttet af udtalelser fra ledere, kolleger og studerende om, at der er en voksende forskel på de nyuddannedes fagprofessionelle kompetencer.

Det er baggrunden for at Dansk Socialrådgiverforening foreslår to målrettede initiativer omkring socialrådgiveruddannelsen, der skal styrke bl.a. juraundervisningen, praksistilknytningen, læringen i praktikken og den samlede professionsdannelse.

Forslag 1: Taxameterløft for socialrådgiveruddannelsen

Uddannelsen lider af underfinansiering, og der er behov for et taxameterløft. Kvaliteten i uddannelsesestilbuddene har været negativt påvirket af de akkumulerede besparelser på uddannelsesområdet, som følge af omprioriteringsbidraget, og uddannelsen lider af en gennemgående underfinansiering. Der er et akut behov for at sikre en langsigtet genoprettelse af finansieringen, der kan skabe ro om planlægningen og tilpasningen af uddannelsens indhold til nutidens krav.

Dansk Socialrådgiverforening foreslår, at Finansloven sikrer at taxameteret for socialrådgiveruddannelsen løftes til samme niveau som for de øvrige

professionsuddannelser indenfor pædagogik, læring, samfund og sociale forhold. Et sådant løft vil indebære en årlig merpris på ca. 20-25 mio. kr. ved det nuværende årlige optag på ca. 2300 stud.

Dette løft skal sikre de nødvendige ressourcer til at styrke kvaliteten i socialrådgiveruddannelsen i form af praksisnær læring, træning og feedback på små hold, hvor alle studerende deltager aktivt, herunder sikre tid til at omsætte de juridiske kompetencer, samt sammenhængen og professionsdannelsen på tværs af moduler og semestre (se også forslag 2).

Læs en konkretisering af forslag nr. 1 i bilag 1.

Forslag 2: Styrket kvalitet i socialrådgiveruddannelsen

Arbejdsmarkedet, de studerende og offentligheden efterspørger i dag styrkede kompetencer hos de nyuddannede socialrådgivere. Der er ofte tre årsagsforklaringer på denne efterspørgsel:

- Udviklingen i kompleksiteten i myndighedsarbejdet (jf. undersøgelser omkring myndighedsarbejde og retssikkerhed¹), og
- Diversiteten i studentersammensætningen (jf. undersøgelse af socialrådgiverstuderendes baggrund²),
- Konsekvenserne ved de akkumulerede besparelser på uddannelsesområdet, som følge af omprioriteringsbidraget (jf. forslag 1).

Der er et gennemgående behov for at socialrådgiveruddannelsen sætter fokus på at styrke professionskompetencen og den fagprofessionelle sikkerhed for alle studerende, som grundlag for at flest mulige oplever fagprofessionel anerkendelse allerede i deres første job som socialrådgiver.

Dansk Socialrådgiverforening foreslår, at der sikres grundlag for at styrke kvaliteten i socialrådgiveruddannelsen, hvilket konkret kræver ændringer i uddannelsen på tre områder:

- Der er behov for mere og bedre træning i **jura**
- Der er behov for at styrke **praksistilknytningen**
- Der er behov for at styrke læringen i **praktikken**

Det skal samtidig understøttes af en mere **sikker implementering** af ny lovgivning med tid til fagprofessionel oplæring, kombineret med en bedre og mere **sikker national koordinering** af både indhold og læringsmål på socialrådgiveruddannelsen, samt en mere

---

¹ Ankestyrelsen, Justitia, Advokatrådet

(<https://www.advokatsamfundet.dk/Service/Nyheder/2020/Advokatraadet%20Handicappede%20borgeres%20retssikkerhed%20skal%20forbedres.aspx>)

² DPH's faktaark <https://xn--danskeprofessionshiskoler-xtc.dk/fakta/fakta-om-socialraadgiveruddannelsen/>

forpligtende og ansvarlig inddragelse af professionspraksis som læringsrum for uddannelsen.

Disse tiltag forudsætter, at der tilføres ekstra midler til uddannelsen (jf. koblingen til forslag 1), og samtidig kræver tiltagene **ændrede arbejdsprocesser** i de berørte lovgivende resortministerier, i og imellem uddannelsesinstitutionerne, samt i praksis (i kommunerne og på øvrige socialrådgiverarbejdspladser). Størrelsen af de nødvendige økonomiske midler til de tiltag, der ikke løses af taxameterløftet i forslag 1, må afhænge af nærmere analyser og en fordelingsaftale imellem de berørte aktører.

Læs en konkretisering af forslag nr. 2 i bilag 2.

BILAG 1

KONKRETISERING AF FORSLAG NR. 1

Fakta

De senere års besparelser har betydet:

- mindre studerende-underviser tid,
- dårligere undervisning, fordi undervisning foregår på større hold, og fordi underviserne i praksis har fået reduceret deres "forberedelsestid", og
- læringsmålene matcher ikke den reducerede undervisertid
- at et voksende antal studerende reelt ikke opnår at lære det arbejdsmarkedet efterspørger (forskellen i hvad de studerende har lært er vokset).

Behovet er mere og bedre **undervisertid** sammen med alle studerende

- Mindre hold med mulighed for at inddrage alle studerende
- Mere træning i undervisningen
- Mere og bedre vejledning, refleksion, kommunikationstræning, inddragelsestræning, opfølgning/feedback på læring.

Det kræver flere ressourcer til

- at **alle studerende inddrages aktivt** (hensyn til meget store forskelle blandt de studerende)
- at understøtte og styrke **sammenhængen på tværs af moduler og semestre**
- at alle studerende kommer med på dannelsesrejsen – rustes til rolleforståelsen, krydspreset – og at **professionsdannelsens reelt afprøves.**
- at underviserne kan forberede aktuelle og opdaterede **læringsforløb og afprøvninger.**

BILAG 2

KONKRETISERING AF FORSLAG NR. 2

(1) Behovet er mere og bedre træning i **jura**

- styrket læring i forvaltningslov, retssikkerhed, borgerinddragelse og myndighedsroller
- styrket læring i juraens betydning for socialrådgiverens rolle og virke i praksis, bl.a. med fokus på hvordan myndighedsrollen og hjælperrollen spiller sammen
- styrket sammenhæng imellem læring i jura og i professionsdannelse på tværs af moduler og semestre

(2) Der er behov for at styrke **praksistilknytningen**

- udvikling af nye former for praksisnær læring (mini-praktikker, valgmoduler i praksis, m.v.)
- styrket læring i koblingen imellem teori og praksis,
- styrket forebyggelse af oplevelsen af praksischok i første job som nyuddannet
- styrket læring i sagsledelse/koordinator kompetencer i praksis
- styrket læring i digitale kompetencer i praksis

Praktisk træning skal være en naturlig del af læringen på alle semestre på alle uddannelsesinstitutioner.

(3) Der er behov for at styrke læringen i **praktikken** i form af

- mere støtte fra lektorer/adjunkter med socialrådgiverbaggrund i løbet af praktikken, og styrkede og klare krav til praktikvejledernes kompetencer og deres tid til at vejlede/supervisere praktikanterne
- bedre implementering af rammerne rundt om praktikken, fx at arbejde aktivt med læringsplanen for praktikken
- klarere ansvarsplacering og forventningsafstemning imellem alle aktører omkring praktikken.

(4) **Praktikken** skal fortsat udvikles og kvalificeres med det mål at reducere eksemplerne på store forskelle og tilfældigheder i læringen i praktikken.

- Socialrådgiveruddannelserne skal udvikle/etablere, evt. som forsøg, mindst **et nyt kortere praksiselement/praktikforløb**, der skal supplere den nuværende læring i praksis (fem måneders praktikken), det kan fx være som et valgmodul på 6. semester eller som en integreret del af bachelorprojektet på 7. semester.

(5) Socialrådgiveruddannelserne skal have afsat tid og ressourcer til en **national koordinering** til

forebyggelse af for stor diversitet omkring slutresultatet, professionsbachelor i socialrådgivning, og dermed fastholdelse af én fælles national dimittendprofil, herunder national koordinering og videndeling om didaktiske valg, samt afprøvning og censur.

(6) Alle studerendes **aktive deltagelse** i undervisningen skal øges, som en nødvendighed for at alle inddrages i en fælles faglig læring, samarbejde og refleksion.

- (7) **Læringsmålenes og prøveformernes aktualitet** og fortolkning skal tages op med regelmæssige intervaller, og der er behov for en tids- og handleplan for hvordan dette kan gøres. Det inkluderer, ikke mindst et løbende fokus på om følgende temaer er tilstrækkeligt dækket for alle studerende: 'den vanskelige samtale', inddragelse, juridiske færdigheder, ny teknologi, mødeledelse, professionsdannelse og –identitet.
- (8) Samlet skal det løfte kvaliteten i uddannelsen, og samtidig forebygge de nyuddannede socialrådgiveres oplevelse af **faglig usikkerhed**, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved gentagende jobskifte blandt nyuddannede, der søger fra job til job i håbet om at "græsset er grønnere" i et andet socialrådgiverjob, et andet arbejdsområde, en anden kommune. Generelt vil hurtige jobskift påvirke professionsidentiteten og kvaliteten i relationen og samarbejdet med børn, unge og voksne (jf. også Statsministeren nytårstale om kontinuitet i relationen til børnene).